

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Državnozbornske volitve.

Veselja pijani.

Mej klerikalci je strah pred ljudstvom tako velik, da so postali že veselja pijani, ker so ubranili svoj najgotovnejši mandat, katerega naša stranka niti resno naskočila ni. Gosp. Jelenc je bil „Zählkandidat“, in zato se ves svet samo smeje otročjemu vpitju klerikalcev radi Šusteršičeve zmage v peti kuriji. Kaj bi ljudje rekli, če bi denimo baron Schwegel po zmagi v veleposestvu tako bedasto kričal, kakor zdaj kriči Šusteršič po zmagi v peti kuriji. Smejali bi se na ves glas!

Šusteršičeva zmaga je bila v naprej zagotovljena. To je vsak treznomislec človek vedel, in zato se tudi ponekod sploh nihče ni nič trudil. V mnogih krajih na Notranjskem in na Dolenjskem so celo naši somišljeniki volili Šusteršiča, češ, pustimo duhovnikom V. kurijo, ki je tako njihova, v IV. kuriji pa pojdemo za kmetijske kandidate v boj. Od tod prihaja, da je dobil Šusteršič toliko glasov.

Naša stranka nima take organizacije, kakor klerikalna, naša stranka nima iz Lilienthalovih milijonov podpor, nima poverjenih potresnih podpor, niti pri žilindri ali pri tihotapstvu prigoljufanih tisočakov na razpolaganje, in se zato ni podala v resen boj v peti kuriji. Boj bo v torek, ko volijo kmetijske občine.

Le pustimo klerikalcem veselje, ki ga imajo nad tem, da niso izgubili mandata, ki je njih najbolj gotovi, da niso bili tepeni tam, kjer od nas sploh nihče ni mislil na kako zmago, tako da so naši somišljeniki iz šale celo Šusteršiča volili. Klerikalci delajo s tem vpitjem le sebi in svojim somišljenikom korajžo, pri srcu pa jim je nekako tako, kakor je bilo Hugonu Schenku, ko je stal pod vešali.

* * *

Iz Boštjanja, 12. decembra.

Podobni ste otrokom,
Kojim se nevarno orožje v roke da,
Umorili boste sebe —
Poštenosti nikdar.

Največja bol je, če je človek očitno osramočen; da pa reši to svojo slabo vest, in javno osramočenje, tedaj se kot tiho-tapec in binavec — poštenjak tega ne bi storil, zaleta k laži, tudi najostudnejši. —

Tacih slučajev poznate g. urednik, Vi mnogo, saj imate shranjenih cel koš popravkov lažljivih od mladih tako „svetih“ in „resnicoljubnih“ kaplanov naših.

Pa dovolite, da Vam tudi mi zavedni Boštjanjani razkrinkamo slučaj resnicoljubja prenapetega mladega klerikalca.

Mi Boštjanjani protestujemo odločno, proti toli lažljivemu hudobnemu „Slovenčevem“ poročilu o radeškem shodu narodne napredne stranke. — Tam naj bi klerikalni hinavci govorili in nastopili, ne pa, da so po noči domov vozeče se napredno zavedne volilce s kamni in poleni napadli. —

Sramotili so s tem sebe — imena poizveste pozneje — osramotili pa tudi hišo prvega strastnega klerikalca radeške okolice krčmarja Burkelca, iz čegar hiše se je zavratni, nesramni ta napad izvršil.

V kaki zvezi morda ravno krčmar Burkelo s tem napadom isti dan poraženih, jeznih klerikalcev stoji, kaže nam vsaj nekaj isti dan od krčmarja Burkelca na slavno županstvo „Boštjansko“ poslano

pismo ki se v originalu glasi: (Pismo imamo shranjeno).

„Slavno županstvo Boštanj“

Prosim da ste pripravljene da opozarjate ljudi da Voljo na 12 u. t. m. Dr. Šustersica Ivan Advokat v Ljubljani ne pa Jelinca da smo en misli inene Krvi S poštovanjem Fr. Burkelc. m. p. —

Ne protestujemo mi proti lažljivemu brzojavu „Slovenčevemu“ samo zato, da damo duška resnicoljubju našemu in pravičnosti, temveč iz skrajne ogorčenosti nad najnesramnejšo lažljivostjo in podlim obrekovanjem že itak zloglasnih „Radeških klerikalcev“.

Veselilo bi nas zvedeti imena tistih liberalcev, kateri so se po „Slovenčevem“ poročilu sramovali, biti po tem lepem impozantnem shodu še vneti za narodno napredno stvar —!! Kljukci lažnjivi, treba Vam je res jezik ostrčiti! Pa se bode tudi zgodilo. Poštenemu človeku se res gabi, ko vidi, da se namenoma laže od ljudi, kateri najprvi resnicoljubnost oznanjujejo in kažejo, a žali Bog, da jo ti s svojim hinavskim, priliznim jezikom — le označujejo! — Ne mislite, Vi klerikalna tolpa radeška, da ste z lažnjivim svojim brzojavom po metodi li guorijanski, kaj več volilcev, za Vaše sve tohlineke kandidate pridobili, nasprotno, odvrgli ste jih — kajti vsakdo, koji vaših je bil navzočen pri shodu, ve, kakšni nesramni lažniki da ste.

Gospod Zupančič sam je šel na večer v tabor vaš v „Narodni dom“, ker kot poštenjak se ni bal z odkrito besedo med vami nastopiti. Tam ste se vi, gliščavi kaplan, pod krilom farovške kuharice držali, kakor kisa Jera, ki ne more prebaviti, česar se je preobjedla, — tu se vam je videlo, kako ste bili razočarani in „po Vašem“ „najsvetejše jeze polni“ — zakaj — ker ste videli na shodu, da je vaša stvar zgubljena. V „Narodnem domu“, ste videli, kako ste sami ostali, vsi vaši somišljeniki so vas o prihodu g. Zupančiča zapustili, pozdravili tega, — vi ste jo pa, uvidevši položaj, s farovško kuharico odkurili domov! Zakaj niste bili g. Zupančiču tu povedali, da se je s svojim shodom blamiral — pa tako predrzni se pa le niste upali biti v obraz take laži povedati, bi le prehudo bilo; celo navzoč vaš „general“ Rižnar bi vam bil oporekal koji je očitno na trgu g. Drl.... rkel, „danes smo pa ta kratkega poteg nili!“ Grešili ste najbrž z svojim brzojavom na vpliv, kojega menite še nad kmetom imeti, misleči na besede, koje „Slovenec“ piše, — posebno, ako so pod serijo „brzojavk“ — pa če je najostudnejša laž, kakor je vaša bila.

Prišel bo dan vi, kranjski svetohlinci podobni belim grobovom, ko se vam bode krinka potegnila raz obraz, in tu se bode kazali svetu v celi svoji hinavščini, gnjilobi in lažljivosti! Povsodi bojujejo se stranke za nadvlado, a tako nesramne niso — tako lažnjive, kakor vaša, preklicani vi kranjski klerikalci — pa vsaj vam gre za vaše malhe! — Le tako naprej mladi kaplani, potem bode te dobili imenitne župnije na katoliški podlagi, samo če jih še kaj bo! — Ričmanje!! —

Vas Št. Janžane pa pozivljamo, pokazite tudi vi stud nad tako smrdljivimi ostudnimi lažmi, kakor jih je pisal „Slovenec“ glede radeškega shoda narodne napredne stranke. Ne pomaga nič, ne bodo prikrili ti hinavci svetu, da se pri vašem kmetu dani, in da ne bode več slepo, sploh

nikdar več plesal, kakor se mu v župnišči žvižga.

Milujemo dopisuna „Slovenčevega“ iz Radeč, kajti škodoval je sebi na ugledu jako veliko — v obraz mu lahko vsakdo lažnjivec reče, in to se bode tudi zgodilo — škodoval je pa tudi klerikalni stranki, ker, vsi volilci na radeškem shodu zbrani, vedo kako da vi in z vami „Slovenec“ lažete. Nas take laži jako vesele — ker nam samo koristijo, kmetu oči odpirajo in pravi narodni stvari pot gladijo. Živel radeški volilni shod!

* * *

Volilni shod v Dragatušu.

Dasiravno je minolo nedeljo pri rani maši župnik oznanil svojim neposlušnim ovčicam, da pridejo v vas lažnjivi pre-roki, ki jih bodo skušali zapeljati, in jih pri križanem Jezusu ter v imenu farnega patrona prosil in rotill, naj imajo zaprta ušesa ter volijo katoliške može, bila je vendar gostilna g. Štefaniča, kjer se je vršil shod, napolnjena do zadnjega kotička.

Po predlogu g. Šetine je bil predsednikom shoda soglasno imenovan g. nadučitelj M. Kosec, ki je v kratkih potezah omenil pomen volitev ter predstavil kandidata g. Globočnika. Pazljivo in z vidnim zadovoljstvom poslušali so navzoči kmetovalci svojega sotrpina, mu opetovano pritjevali ter ob zaključku govora z gromovitimi „živio“-klici izkazali zaupanje in simpatije do svojega bodočega poslanca.

Gosp. Šetina, ki uživa pri tukajšnjem prebivalstvu radi izrednih zaslug veliko spoštovanje, je v priljudnih, le njemu možnih besedah, priporočal kandidaturu g. Globočnika, koja se je brez vsakega ugovora odobrila. Ker drugih oglašencev ni bilo, se je shod zaključil.

Omeniti moramo, da sta nam za zabavo blagohotno poskrbela kaplan in župnik s svojimi tretjerednicami v veži. Že med uvodnim govorom predsednika in Globočnika sta delala neslane opazke, katere so se jima krepko vračale. Ko so jima pa na uho zadoneli gromoviti „živio“-klici oduševljenih faranov, zamašil si je župnik ušesa ter jo je jeze ali strahu se tresoč popihal z rudičnim kaplanom. Tretjerednice, znane po svoji ponižni krotkosti, poskušale so s hrupom in sme hom pomagati svojemu voditelju, a s posredovanjem predsednika so se dale kmalu potolažiti. Oj, te ženske! Kak preobrat pri našem ubožnem kmetiču. Med tem, ko je še pred časom slepo veroval v vsega mogočnost popov, otreša že pogumno neprijetne farovške sponse raz sebe ter se preraja v moža, kojemu je v prvi vrsti na srcu blaginja sebe samega, in ne interesi onih zlohotnih propovedovalcev vere, ki bi na svoje črne sukne oblekli še radi raztrgane kmetijske. Bodočnost je naša!

* * *

Iz Studenega, 17. decembra.

„O ko bi bil doma za pečjo ostal,“ tako nekako je gosp. župniku Riharju rojilo po glavi, ko po noči ni mogel spati radi groznega poraza, ki ga je moral doživeti prejšnji večer dne 10. t. m. pri našem volilnem shodu. Nič niso pomagale njegove laži, zavijanja, opravljanja, natolcevanja, nesramno in neutemeljeno napadanje naše stranke in posebno nove šole. Vse, karkoli je zinil, dokazalo se mu je, da ni res. Tisti osodopolni večer si je ubogi g. Štefan še tisti ugled oblátil, ki ga je do sedaj imel pri svojih faranih. Da bi bil g. župnik slišal, kaj so kmetje govorili domov grede. Čudom

so se čudili, da je Kristusov namestnik zmožen tacih besed. Kmetje so spoznali, da župnik tako stvar taji, ki je celemu svetu znana. Edino to je priznal, da je dr. Zitnik res lagal, da ga toraj obžaluje. Krepko ga je zavrnil neki volilec: Zakaj pa nam priporočate moža za poslanca, čegar laž sami obžalujete? Tega shoda, ki je za nas sijajno izpadel, ne bom nadalje popisoval, ampak pristavim le to: Može, ki so slišali g. župnika govoriti, so mislili, da se je gospodu zmešalo ali pa da jih ima za bedake. Splošno mnenje vlada, da je gospod govoril marsikaj proti svojem prebričanju, kajti ne moremo si misliti, da bi bil g. župnik kot izobražen človek mogel verjeti takim svojim lastnim besedam. Zakaj niste doma za pečjo ostali?

Eden, ki Vas ne more več spoštovati.

* * *

Iz Velike vasi pri Krškem, 12. decembra.

Ljubi naš Avgustin (t. j. ključar) je oni dan z velikimi koraki hodil od hiše do hiše, in oznanjal, da naj pridejo krščanski može popoldan k Urbanču, da bodo „gaspud fajmoštar“ Švajgar govorili in za pi-jačo dali. Prišlo nas je skoraj 20 poslušat, kako se bode laško olje pretakalo. Ne bodem vam razlagal, kako so ta „fajn gaspud“ obetali, da ustanovijo nekako posojilnico, če zmagajo pri volitvi, in kako bodo kmetom potem pomagali. Pa vse ni nič pomagalo. „Gaspud“ so videli, da ne padejo besede na rodovitna tla, zato so se bolj Mice Kovačeve držali, tiste 4 litre plačali in jo popihali domov.

Tukaj ste, „gaspud“, videli, da kmet noče več v vaš rog trobiti. Posestnik Tekavec vam je dobro povedal, kje da vas čevlji žuli, in kaj da „gaspudu“ diši, tudi zakaj starega Fajferja tako vsiljujete, ki še v Veliko vas ni mogel z vami priti, ne vem ali ni mogel ali se vam pa že smili, da se ne bi prehladil, da ste ga doma pustili.

Če bi naš „gaspud“ še kmete v miru pustili ob volitvah, in se raje svojega poklica držali, oh kako bi jih mi spoštovali.

V Leskovcu so gospoda s klici „Živio Globočnik“ v ta prelepi masni farovž spremili.

Se Dani.

* * *

Iz studenske fare pri Postojni.

Naš g. župnik Rihar si kar nič počitka ne dajo, gotovo si bodo svoj tolsti trebušek pokvarili. Ubogo revše hodi od hiše do hiše kakor sestrada pes, da bi kaj dobil požreti.

Posebno si veliko prizadeva v sosedni vasi Strmci. Prišel je na 2 t. m. k gosp. Ivanu Ježu, in sta dala sklicati nekaj načelnikovih in farških podreptnikov skup. Res, prišlo jih je devet. Nemudoma pa pride z gnojnim vozom po g. Riharja, in revše se je moralo hitro odpeljati domov, ne da bi isti večer podpisal glasovnice.

Gospod Jež je eden največjih farških priganjačev, ki si svoj obilni trebušek od kneza Windischgrätza redi. Vabil je može, da naj drugi dan pridejo, da jim bodo glasovnice podpisali. V vaši gostilni vpraša kmet kmeta, kam boš ti volil? Prvi podreptnik pravi: Jaz bom na liberalno stran, i kam pa ti? Jaz pa ne, ker se bojim, da bi mi Gospod šmirnice ne prinesli. Tako se nekaterim revšetom hlače tresejo! Bolje bi bilo, da bi bili v starih kranjskih in drfatah oblečeni. Našemu g. župniku bi pa

svetovall, da namesto ko hodi po hišah, da bi kaj bolje pridigo študiral in ne pridigoval le o meseni poželjivosti. Sicer je mlad, mlad, in se mu mogoče velike strasti vzbujajo, a v cerkvi vendar ni treba te stvari pogrevati. Neki fantek vpraša svojega očeta, kaj da naš Gospod zmirom od mesa pridgajo. Oče pa mu smejoč odgovori: I nu, ker ga radi jedo. J. J.

V Ljubljani, 14. decembra. Srbske razmere.

Bivši srbski notranji minister Genčić je bil 12. t. m. v Belemgradu v javni ob-ravnavi obsojen v sedemletno ječo. Razžalil je baje kralja Aleksandra in se-danjo vladno. Genčića so po njegovem od-stopu napadali vladni in polvladni listi ter mu očitali, da je poneveril veliko svoto iz državne blagajne. Ko je prebival v Opatiji bolan, ga je zasledoval srbski vladni ogle-duh in agent provocateur. Genčić se je branil neosnovanih očitaj v odprtih pis-mih, katera je objavil v „N. Fr. Pr.“ in v pismih, katera je pisal kralju Aleksandru. V teh pismih je dokazal, da je moral iz-plaćati večjo svoto na kraljev ukaz za neko — metreso, ki je bila menda Mila-nova. Genčić se je britko pritoževal, da žanje za svojo požrtvovalnost tako nehva-ležnost ter očital kralju, da zbira okoli sebe same kreature. Zato je bil obsojen v ječo na 7 let. Razmere na Srbskem so v istini nenavadne in naravnost barbarske.

Rekonstrukcija bolgarskega kabineta.

Ministrstvo Ivančeva se je rekon-struiralo. Radoslavov, ki je hotel odpraviti vojnega ministra Paprikova, je moral od-stopiti sam, ker ni mogel vzdržati sloge niti med svojo stranko. Tudi Cankovist Danev je dobil poziv, naj sestavi nov ka-binet, a kakor Radoslavovu se tudi njemu ni posrečilo. Ivančev je moral torej pre-vzeti vodstvo iznova ter je v kabinet po-klical dva nadarjena in vplivna državnika, Petrova in Tončeva. Ker pa ima Radosla-vov v sobranju večino, bo Ivančev sobranje razpusil ter razpisal nove volitve. Bolga-rija bode nove volitve pač drago plačala. Bada in suša v državni blagajnici se bo-deta še povečali. Bati se je tudi novih iz-gredov. Vendar pa novo sobranje ne dobi bistveno drugačnega značaja.

Vojna v južni Afriki.

Bruseljski dopisnik angleškega časo-pisa „Daily Mail“ poroča baje iz avtentič-nega vira, da je več evropskih vlad pred-sedniku Krügerju svetovalo, naj svojemu narodu ukaže, da orožje odloži ter prizna angleško premoč. Iz Haaga poročajo, da se je Krüger vsled advijence pri kraljici in vsled pogovorov z raznimi odločilnimi ni-zozemskimi državniki prepričal, da so vsi nadaljni koraki radi posredovanja brezupni. V soboto so bili angleški časopisi glede uspeha Knoxa polni upanja. Splošno se je pričakovalo, da se tretji lov na Deweta obnese in posreči. Zadnje dni pa so poro-čila docela izostala, kar navdaja Angleže z bojaznijo. Delarey stoji s 500 možmi in s 5 topovi vshodno Rustenburgu ter je pretrgal vse zveze s Pretorijo. Blizu Bar-bertona so Buri napadli angleško stražo ter ubili 3 može, 5 jih ranili in 13 ujeli. Pri Buffelspoortu so prijeli Buri angleško pro-vijantno kolono. Straža 150 mož se je branila z 2 topoma. Bure je vodil Smuts, bivši drž. pravdnik, v — cilindru in v „Gehrocku“. Bure vodijo torej tudi civilni uradniki. Lord Kitchener je poklical avstralske prostovoljce, ki so bili doslej bolni v bolnišnicah ter so ozdraveli, zo-pet na bojišče. Milner dosedanji guverner Kaplandije, je imenovan upraviteljem „ko-lonij“ (!) Oranje in Transvaal. Angleži smatrajo torej burski republiki že za do-cela svoji koloniji!

Dopisi.

Iz Rudnika pri Ljubljani, 13. decem-bra. Hud boj je bil včeraj v mili naši do-movini. Počenjanje lažnjivo pobožnih agita-torjev vsacega, še tako mirnega človeka, v dno duše boli, ko vidi in sliši grdo in nesramno — a baje katoliško — pehanje za nadvlado farizejskih črnosuknežev. Do-kazov mnogo — da se gre za béro.

Tudi v tukajšnji mali občini treba je bilo, takoj po misijonu, po previdnosti župni-kovi in njegovih Maričk vnetega agitatorja. No, Jan. Črnič — agent pri škofovi banki —

je bil kot nalašč za ta posel. To domiš-ljavo človeče je doma na Orlih; vso svojo domišljavo učenost je pa na tukajšnji jedno-razredni univerzi dovršil, ter je bil potem mesarski hlapec. Po vojaški službi je pa bil nekaj mesecev v Ljubljani policaj in mesarji na Poljanski cesti ga gotovo dobro poznajo, ker so mu rojstva kosti pretipali. Revez — okrevaj je vendar toliko, da lazi v Rudnik k Bučarjevi Katri, s katero zdaj skupno premišljujeta. Ta agent je pa velik — svetnik —, kakor ljudje govorijo. Da je zelo pobožen, je že dokaz to, ker pride iz Udmata vsako prvo nedeljo v mesecu mo-litve vodit v tukajšnje farno cerkev. Oh, gospod župnik ne znajo tako pobožno in brumno moliti, če se na glavo postavijo! Res, da mi brezverci trdimo — da to ni lepo, da agent molitve vodi mesto duhov-nika, — pa „gospod“ pravijo, da mora biti tako, ker vera peša. V dnevih pred volit-vijo pa je hodil pobožni agent — po vaseh od hiše do hiše, ljudem razlagal sv. evan-gelij, jim kazal razne svetnice, kočice svet-nikov in kri svetnic — ob jednom pa na glasovnice zapisaval „šuštarjev duh“ in slavnoznani „petijot“. Naročal je nevedne-žem, da morajo cegelo nesti 12. decembra ob 3. uri popoldne k županu, sicer bodo kaznovani. — Tu in tam je pa naletel — ter gorke dobil — in ponekod je bil v smrtni nevarnosti. Pobožni agent — vulgo Venekov Janez — pa si to šteje v veliko čast in veliko zaslužnje — misli pa na svoj mošnjček. No, ni neumen agent Ven-ek! Proti večeru le „raport“ „gospodu“, pa je zopet veliko zaslužnje. Župnik je jako vesel tega katoliškega agenta, ker vse je dobro opravil, samo pet brezvercev je v fari ter jih izročil župnikovi modrosti. Res, Grega se je na vse načine trudil, da bi, razun župana in učitelja, pridobil vse v svoj tabor, in kakor obnorel je skakal še zadnje minute pred volitvijo, a skupil je že take za svojo petijotarsko modrost od Len-četa, Groznika, Petriča, Joškova, Bošte-tovga Mihe in Menarta, da bo imel v fa-rovžu Maričkam in Jeram celo zimo veliko pripovedovati — o brezvercih. Vendar se bo pa v njih družbi veselil slavne — no če prav zelo umazane — zmage v šuštar-jevo vero in farško béro. Celih 60 kimovcev pa o j zmotu nesrečna, ne pet brezvercev, ampak 21 zavednih in pametnih mož. Da, Grega! To je tretjina, in ta tretjina + 1 vas bo prav gotovo ugnala v kozji rog, in še naprej in naprej.... Tam se ne bo zgodila nesreča, kakršna se je v rudniškem farovžu, ko je ne še 16letni „mežnarček“ pokvaril 34 let staro devico — župnikovo kuharico. 20 + 1.

Iz Novega mesta, 6. decembra. (Občni zbor kmetijske podružnice.) Naša v vsakem oziru marljiva za prosep kmetij-stva in posebno še vinarstva delujoča kme-tijska podružnica sklicala je na dan 6. t. m. v dvorani gospoda J. Windischerja v Kandiji svoj letni občni zbor z nasled-njim vsporedom: 1. Poročilo načelnika o delovanju podružnice. 2. Poročilo blagajnika in predložitev računov. 3. Predlogi in na-sveti. 4. Strokovne razprave o sledečih vprašanjih: a) „Kako je izgojevati in obre-zovati trte po Dolenjskem“, poročevalec g. vodja R. Dolenc. b) „Ali kaže v Novem mestu osnovati kletarsko zadrugo, da se povzdigne trgovina na Dolenjskem“, poročevalec gosp. teh. voditelj B. Skalicky in c) „Kake važnosti so živinorejske zadruge za izboljšanje goveje živine na Dolenjskem?“ poročevalec g. pristav V. Rohrmann.

Z ozirom na to, da se je delokrog naše podružnice zelo razširil s tem, da se je osnovala subvencionirana trtnica, da se je v preteklem letu skoro z vsako panogo kmetijstva pečala, tako da je sleharni člen podružnice imel od nje še posebno svojo korist, odzvalo se je povabilu načelnikstva prav obilo udov, in dvorana v gostilni g. Windischerja bila je polna.

Iz poročila načelnikovega, g. pristava V. Rohrmanna, povzamemo, da je tu-kajšnja kmetijska podružnica štela v pre-teklem letu nad 200 udov, da je v tem času priredila cepilne tečaje v Novem mestu in tečaj za zeleno cepljenje na kranjski kmetijski šoli na Grmu, da je priredila pre-ekunje žveplalnih mehov, kar je imelo za tukajšnje vinorejce prav velik pomen, da je nad sedem vagonov umetnih gnojil svo-jim členom oddala in ravno tako več tisoč kilogramov modre galice in žvepla spečala, ter da se je zelo potrudila, da bi bila usta-

novila „zavarovalnico za govejo živino“, kar se ji le valed tega, da se povabljeni posest-niki niso strinjali s pravili, ni posrečilo. Nadalje izvemo, da trtnica in drevesnica prav dobro uspevata, tako da bode imel ves okraj prav obilega dobička od teh naprav glede povzdige novih vinogradov in sadnega drevja.

Gospod F. Perko, kot blagajnik kme-tijske podružnice, podal je denarni promet in bilanco za preteklo leto. Kmetijska po-držnica imela je v tem času 11.062 K 42 vin. dohodkov in 10.521 K 97 vin-stroškov, ostane še prebitek 540 K 45 vin. Preglednikoma računov sta bila voljena gg. F. Medved, trgovec v Novem mestu in J. Barlé, nadučitelj v Šmihelu pri Rudol-fovem.

Strokovna predavanja veččakov gg. vodje R. Dolénca, teh. voditelja B. Ska-lickega in pristava V. Rohrmanna bila so sprejeta od navzočih udov kmetijske po-držnice, ker so bili sami gospodarji, ki se za povzdigo vinarstva in živinoreje zelo za-nimajo — z istim uspehom, da se je videlo koliko veliko taka predavanja koristijo, in kako so prepotrebna. Vendar naj bode tu omenjeno, da je lepa misel, na Dolenjskem osnovati „kletarsko zadrugo“, ki naj bi Do-lenjski donasala boljši in trajni vir za svojo vinstvo, še žalibog popolnoma nova, in da bode treba veliko truda, predno se bode uresničila. Želeti bi bilo, da bi se te ideje poprijeli vsi vinorejci po Dolenjskem, kajti potem postalo in ostalo bi naše dolenjsko vino, po katerem tako radi segajo domačini in tujci, vedno v tistem kreditu in ceni, katero mora imeti z ozirom na sedanje večje stroške regeneracije vinogradov in njih obdelovanja.

Vse zborovanje je trajalo nad tri ure, in ko se je še sklenilo, da se bodo večkrat med letom priredili podružnični shodi, ki naj bi posebno v vsestransko spodbujajo vi-norejce in živinoreje služili, zaključil se je občni zbor.

Iz Gradca, 12. decembra. Klerikalna „prizadeta četvorica“ izza Prešernovega večera je čutila potrebo „prijaviti“ širši javnosti svoje „postopanje“ na omenjeni slavnosti v št. 282. „Slovenca“ in sumni-čiti suha dejstva v brzojavki „Slov. Na-roda“. Žal ji je menda, da že ni pri ofi-cialnem delu začela svoje „akcije“. Malo seveda mora zaviti, drugače bi dopis v „Slovenca“ ne sodil. Skrivajo pa se go-spodje pod firmo društva „Naprej“, kate-rega predsednika dra. Žižka je predsednik „Triglava“ še posebej pozdravil, dokaz, da proti „Napreju“ in njegovim pravim zastopnikom samoumevno ni imel nihče ničesar. Vmesklje je bil naperjen proti klerikalnim nasprotnikom-dijakom društva „Triglav“, ki so na razne načine izginili iz njega, in sedaj hočejo „Naprej“ zlorabljati v svoje specialne namene. Tako so društvo „Naprej“ brez vsakega pooblastila od kompetentne strani „zastopali“ na katoliškem skodu v Ljubljani. In sedaj so ga hoteli „zastopati“ na slavnosti, ki jo je priredil „Triglav“, z govorom, ki bi bil gotovo provokacija naprednega dijaštva. Da za to ni bilo mesta na Prešernovi slav-nosti „Triglavovi“, uvidi vsakdo, ne samo stoloravnatelj, ki je taktno vodil zabavni del. Popolnoma perfidno se stavijo ti če-tvorniki v eno vrsto s hrvaškimi akad-društvom „Sloboda“. Da to društvo ni ostalo popolnoma do konca zabavnega dela v dvorani — pri oficialnem je častno sodelo-valo! — tega je kriva žalostna rivaliteta med „Hrvatsko“ in „Slobodo“, za katero ne more biti odgovoren „Triglav“, kojega odbor je nasproti vsakemu navzočemu povabljenemu društvu popolnoma jednako in popolnoma taktno postopal, kar se raz-ume samo ob sebi! Laž je, da bi se bilo s katerimkoli društvom s strani „Triglava“ ravnalo netaktno. Iz samega krščan-skega usmiljenja zamolčimo, kako se je obnašal „isti izmed nas“, ki je hotel prvi delati zgago, in kako so celo navzoči slo-vanski gostje stigmatizirali nastop do-tičnega klerikalnega dijaka in „zastop-nika“ (!!!) društva „Naprej“. Čudijo se ti gospodje, da pravi brzojavka, da so „mo-rali“ zapustiti dvorano. Oni so pač miš-ljenja, da eksistira tudi v akademični družbi samo fizičen „muss“, kakor v kaki konsumni beznici Šusteršičevi.

Tako torej in v tem redu se je vse vršilo in brzojavka „Narodova“ je omenila samo suho dejstvo. Če „prizadeta četvo-

rica“ ima še kaj „prijaviti“, tudi mi ne bomo v zadregi za interesantne podrob-nosti, ki bi prav osvetile omiko „istega izmed nas“, za katerega so se postavili njegovi trije tovariši.

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. decembra.

— Resnica in „Slovenec“. Kako nesramno in ob jednom neumno pačijo „Slovenčevi“ žegnani lažnjivci resnico, to kaže včerajšnje poročilo tega lista o Šu-steršičevi zmagi v peti kuriji. V tem članku je rečeno: „Natančno vladno poro-čilo se glasi: Oddanih.... Liberalni kandidat Luka Jelenec je dobil vkljub vsem umazaniam „Narodovim“ sred-stvom le 11.812 glasov“. — Tako je do-slovno pisal škofov list. Umeje se po sebi, da vladno poročilo pravno bene besede ne govori o „umaza-nih „Narodovih“ sredstvih. Žegnani lažnjivci okrog „Slovenca“ so si to do-cela izmislili. To je od konca do kraja zlagano. Sicer pa v vsi svet, da so „Slovenčevi“ duhovniki lažnjivci iz navade in po poklicu, in se zato nihče ne čudi, da se upajo svoje laži pro-dajati kot „natančna vladna poročila“.

— Ljubljanska blamaža silno peče dr. Šusteršiča. Upal je, da dobi tudi v Ljubljani večino, kakor pred tremi leti. V ta namen so klerikalci ogromno mnogo žrtvovali. Najetih so imeli kaci 120 agi-tatorjev, ki so dobili po 4 gl. na dan, najetih so imeli vse polno fижakarjev, vsak klerikalni volilec je dobil golaža, pijače in cigar kolikor je hotel. Storilo se je vse, kar je bilo mogoče. Nasilnost klerikalcev je bila tolika, da je prišlo celo do rabuk. V „Mestnem domu“ so socijalni demo-kratje, ki so vseskoz pošteno in dostojno postopali morali klerikalce klofutati, da so rešili nekaj volilcev, ki so jih klerikalci na-padli. Za Jelenca ni bil postav-ljen noben agitator, noben fija-ker ni dovažal volilcev, ni bilo ne golaža, ne pijače, ne cigar, sploh, agitacije ni bilo nič, volilci so sami prišli iz discipline, in tej disciplini se ima dr. Šusteršič zahvaliti, da se je blamiral.

— Sleparije pri volitvi pridejo pred sodišče. Državnemu pravdnistvu so na-znanjeni: „Slovenčev“ reporter Ivan Štefe zaradi kupovanja glasov, pasar Ivan Kre-gar, ker je goljufal s tem, da je volilecem izmaknil glasovnice in jih zamenjaval, krojaček Komat, ker je hodil po hišah in pobiral glasovnice in legitimacije, češ „go-spod komisar z magistrata so me poslali, ker se je zgodila pomota“ in pet krščansko-socijalnih barab, ki so hotele z ukradenimi legitimacijami na druga imena glasovati. „Slovenec“ je priobčil včeraj nekako izja-vico, s katero proglašja Štefe kot laž, da bi bil on kupil kak glas. To pokaže šele sodna preiskava, mislimo pa, da bosta Štefe in Kregar zaprta. Kaj bodo Štefetove „priče“ povedale, na to smo pa posebno radovedni, ker so te Štefetove priče vse dobro znane s tistim človekom, ki je šel v Vévče nago-varjat neke ljudi, da bi pred sodi-ščem po krivem pričale, in ki je tudi radi krive prisega obsojenega krščanskega socialista Menzija v „Katoliškem domu“ naučil, kako naj pod prisego laže.

— Šusteršičeva zmaga, ki je bila vendar ob sebi razumljiva, se je seveda slavila, kakor da so klerikalci dobili kakšno bitko, v tem, ko so le z ogromnimi žrtvami ohranili svoj najgotovnejši mandat. Že popoldan so bili klerikalni agitatorji pijani kakor muhe. Vozarile so se te barabe s fижakerji in iz vozov rjule: „Živia golaž“, „Naš program je golaž“, „Živia škof“, „Živia farovške kuharice“. Neki razcapan klerikalni agitator se je pred „Mestnim domom“ hvalil, da je snedel 17 golažev in da bo zvečer v „Kat. domu“

silno „lušno“, ker so naročene tudi „punce“. Res je bilo sveder v „Kat. domu“, ki ga imenuje ljudstvo „št. 13. na kato- liški podlagi“, jako živahno. Privleklo se je vse črno ljudij, ki so vsi hoteli piti in jesti — zastoj. Neki človek je pripeljal malo armado katoliških mož in naročil oblastno jedi, pijače in smodk, češ, da bo vse on plačal. Jedli so in pili in kadili, kar se je dalo, a ko je prišel čas plačila, ni bilo nikjer dobiti tistega oblastneža, ki je dejal, da bo vse plačal. Samo pri tej družbi je bila gostilničarka ogoljufana za 17 gld. 95 kr. Pa tudi drugi katoličani so jej veliko odnesli, tako da je žena danes vsa obupana, tembolj ker ve, da jej ne bo nihče škode povrnil. Klerikalci so pač pri- segli večno zvestobo Mici Kovačevi.

— V celem političnem okraju Kr- škem je bilo oddanih za Jelenc 2297, za Šusteršič 2386 glasov. Napredna stranka je torej ostala z 89 glasovi v manjšini. S tem izidom smo jako zadovoljni, zakaj pri kmetovalcih je proti učitelju lahko agito- vati. V torek bo drugače, v torek bomo imeli gotovo veliko večino. V tistem delu krškega glavarstva, ki spada k okraju Globočnik Pfeifer, je dobil Jelenc 1143, Šu- steršič 1136 glasov. Ta del je torej naši stranki že sedaj pridobljen. V tistem delu krškega glavarstva, ki spada k okraju Zupančič-Povše, je dobil Jelenc 1154, Šu- steršič 1250 glasov. Tu treba še nekoliko dela in tudi ta okraj bo naš. Primeroma najbolje je volil Boštanj: Jelenc 194, Šu- steršič 17 glasov; potem Krško: Jelenc 265, Šusteršič 50; jako slabo Cerklje, kjer je dobil Jelenc 58, Šusteršič 258 glasov. Može! De- lajmo, delajmo z vsemi močmi in zmaga bo naša!

— Volitev v Št. Rupertu. Prejeli smo brzojavno naznanilo, da je dr. Šusteršič pri volitvi v peti kuriji dobil v Št. Rupertu za- tegadelj toliko glasov, ker se je izdala pa- rola: V kurijo prepustimo duhovnikom, IV. kurijo, to so kmetijske občine, pa naj imajo kmetje. V torek bo ves Št. Ru- pert glasoval za Zupančiča.

— Šusteršič — ovaduh. Žilindra Sobu- sterschütz, ta general farovške armade, je vrliga župana v Radečah tožil, da je volilne listke popisoval. Izmislil si je ta mož, ki ima od žilindre umazane roke, neko hudo- delstvo zlorabe uradne oblasti. S to sra- motno ovadbo pa je grdo pogorel in si na- kopal občno zaničevanje. Po zaslišanju nekaterih prič se je namreč stvar popolnoma ustavila. Nekje drugje je župnik napravil ovadbo, da je neki kmetijski volilec rekel, da plača 5 gold., če bo Glo- bočnik zmagal. Hentajte, ta župnik je kun- šten. Če bi bilo popisovanje glasovnic kaz- njivo, bi morali skoro vsi naši duhovniki v luknjo, in ž njimi skoro vsi klerikalni žu- pani. Vrh tega delajo duhovniki ponekod naravnost s silo. Hudodelstvo izsilovanja je prišlo politikujočim klerikalnim duhovnikom že v navado. Če bi pustili ljudstvu, da voli po svojem prepričanju, bi pač farovski kan- didatje niti jedno desetino glasov ne dobili.

— Duhovniška obrekovanja. Politi- kujoči duhovniki obirajo naše kandidate kakor sestradani psi najdeno kost. Zdaj, ob času volitev, spoznava ljudstvo šele far- ško steklost. Najbolj agitirajo z vero. Jelenc hoče krščanski nauk odpraviti, bo- ritelj za ustanovitev katoliških far, Božič, hoče cerkve zapreti, katoliški Zupančič hoče papeža odstavit, o katoliškem Globočniku, prijatelju mnogih duhovnikov, so celo govo- rili nekateri žegnani lažnjivci, da hoče nago žensko postaviti na altar, da bi jo ljudstvo molilo. Farška podivjanost! Vere seveda no- beden naših kandidatov nima, Jelenc je prestopil k protestantizmu, o Lenarčiču pa je župnik na Dobrovi še več povedal. Pri izpraševanju je rekel ta župnik, da je sam slišal, ko je Lenarčič rekel, da nima no- bene vere, še pasje ne. Take gorostasne laži si pač ne more drug človek izmišljati, kakor kak kranjski duhovnik. Ne vemo, če se bo g. Lenarčiču vredno zdelo, tega do- brovskega farja tožiti, a če pojde tako na- prej, res ne bo preostalo drugega, kakor da se bo začelo takim infamnim popom s pasjim bičem mazati žegnane čeljusti.

— Klerikalno nasilstvo. V občini Šmi- hel-Stopiče so duhovniki razvili uprav zve- rinako agitacijo. Niti 50 glasovci ni bilo popisanih od volilcev, vse od duhovnikov in od občinskega sluga Mirta, kateri je kar spisane glasovnice med Podgorce delil. Farji so bili od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne

na volišču. Naprednega agitatorja Ostermana so hotele klerikalne zverine v Krko vrati.

— Pfeiferjevi agitatorji. Te dni je bilo v neki gostilni v Krškem zbranih več kmetov, ki so se razgovarjali o vo- litvah. Pride jeden Pfeiferjevih agitatorjev, ter začne prav neslano zabavljati proti Globočniku in razkladati o njem vse tiste laži, o katerih je vsak poštenjak prepričan, da so zares laži. Kmetje ga nekoliko po- slušajo, ko pa le ne neha — bil je skriv- nostnosladko ginjen, ker je baje prišel iz Pfeiferjeve kleti — vzdignejo se proti njemu krepke kmečke pesti in slabo bi se mu bilo godilo, da ga ne reši gospa gosti- ničarka. Od tega dneva je nekoliko bolj previden. Drug agitator, katerega je more- biti nekoliko sram, spominja se svoje preteklosti in svojega radikalnega mišljenja, pa pripoveduje na vsa usta, da je volil Jelenc, a mi mu ne verjamemo in nam tudi ni nič ležeče na njegovem glasu. Moža, kateri si v „Slovencu“ svojo jezo hladi, ne maramo med seboj. Tudi njegova gospa se je spustila v agitacijo. Zbrano je bilo okrog mize več gostov. Gospa jih zač- ne vprašati, koga mislijo voliti. Odgovor: Globočnika. Na to začne gospa hvaliti Pfeiferja, kaj da je vse za kmete storil in da je sam izkušen kmet. Oglaš se star možak in pravi: Grem in posejem tukaj pšenico, tukaj rž, tukaj ječmen, tukaj oves, tukaj proso, ko se vse obzeleni, pa mi pripeljite Pfeiferja! Ali mislite, da boče razložil kaj je jedno, kaj je drugo? Ravno tako malo, kakor Vi gospa. Pride pa naj Globočnik! Izpoznal boče vsako stvar ravno tako, kakor vsak izmed nas. Kar se pa tiče kmetškega prijatelja, znani so mi slučaj, da so dolžniki iznosili Pfeiferju purane, race, jajca itd., in so mislili, da se jim je to kot obresti v račun vzelo, ko so pa prišli k računom, niso bile te stvari nikjer zapisane in morali so vse obresti še enkrat plačati. Mi bomo torej volili Globočnika.

— Od Sv. Križa pri Kostanjevci se nam piše: Pri volitvi V. kurije dne 12. decembra zvečer so pristali klerikalne stranke z gnojnico oblihi novo šolsko po- slojpe. Istodobno sem bil pri večerji v go- stilni g. Stritarja. Storili so to radi tega, ker ne plešem tako, kakor godejo v Sv. Križu. Res, plemenite klerikalne duše! Pri- jateljeli šole! J. Malnarič, nadučitelj.

— Klerikalec z jezikom. Iz Krškega se nam piše: Kakšni dobri spolnovalci cer- kvenih zapovedi so naši klerikalci, naj vam kaže sledeči slučaj: Komlanec iz fare Bučke, izvirni pristaš „mladega Viljema“, posetivši tega na Krškem, zašel je pri krčmarju g. Rupertu v družbo narodnih naprednih mož. — Korajžjo imel je zabavljati čez liberalce, kako malo krščanski da so. Bil je ravno petek — Komlanec mastil se je z mesom, navzoči liberalci pa so se izdržali isti dan mesnih jedi, a ne njemu na ljubo. So pa č verni kristijani.

— Pozor bolniki. Dne 12. t. m. zve- čer je umrl pod Nanosom neki bolnik sine lux sine crux. Naša preč. duhovščina ni ta dan utegnila vršiti svoje stanovske dolžnosti. Župnik je sekundiral s svojim mogočnim glasom pri volilni komisiji na Slavinjah, kaplan pa je, dasi nevolilec, brusil pete okoli volilcev, da ga je mo- ral orožnik z nasajenim bajonetom poučiti, kaj se sme na volišču. Naš ekspozit z Vel. Ubelskega je pa tudi vršil svojo državljansko dolžnost kot zakulisni vodja svoje zveste čete, za katero je vsakemu obljubil s častno be- sedo da ne bo agitiral. Pa častna beseda? Zato opozarjamo vse tiste, ki nameravajo 18. t. m. zapustiti solzno dolino, naj to zadevo izvrše prej ali pozneje. Razdrto je najoddalnejša vas hrenoviške župnije in naš presvetli je ukrenil v svoji neskončni previdnosti, da treba od tu duhovnika od- vzeti in poslati drugam. Zakaj se ni še spomnil svoje knežje obljube in nam poslal drugega? To je zopet nerazkrita uganka, katero že nad eno leto rešujejo faktorji, ki ne utegnejo ob volitvah vršiti svojih stanovskih dolžnosti, ko bi bili duhovniki na treh mestih, oziroma štirih krajih naše župnije kakor nekda, bi bil morda vendar eden ostal doma na razpolago pred sodnji stol hitečim. Zato, bolniki, pozor! Naš Na- nos je že osivel valed raznih krivici, ki se vrše v njega obližju od strani duhovščine.

— Ondričkov koncert v Ljubljani. Slavno občinstvo opozarjamo vnovič, da

se mu jutri večer nudi izredna prilika naslajati se na najčistejši in najdovrnejši glasbi svetovnoslavnega in povsod obču- dovanega slovanskega umetnika, Frana Ondrička. Naj bi ljubljansko glasbeno in narodno občinstvo mnogobrojno posetilo tak koncert, ki nam je poleg užitka tudi kulturna probuja in izobrazba in naj bi se z malim posetom ne odvrčali od Ljub- ljane taki umetniki, kakoršen je Ondriček.

— „Narodni Litsy“ so prinesli v po- nedeljek velik podlistek o Prešernu. „Na- rodni Politika“ je prinesla daljši čla- nek, zadnja številka „Zlate Prahe“ pa razpravo in reprodukcijo Ganglovega kipa. — „Slov. Přešled“ je prinesel celo dve sliki Prešerna.

— Izpred sodišča. V znani aferi Turk-Kmetič vršila se je danes na c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani zoper gosp. občinskega svetnika Josipa Turka glavna razprava zaradi prestopka prekoračenja dopustnega silobrana po § 355 oz. 431 k. z. G. Turk bil je od obtožbe na podlagi izpo- vedei prič in zdravniških izvedencev po- polnoma oproščen.

— Društvo knjigovozov priredi v ne- deljo, 13. januarja t. l. v „Areni“ „Narod- nega doma“ plesni venček. Prebitek je na- menjen za bolniški podporni zaklad. Cenjena društva prosimo, da se s prirejevanjem ve- selic na ta dan ozirajo.

— Hrvatsko pevsko društvo „Lipa“ v Oseku priredi v nedeljo v prostorih „hr- vatske građanske čitaonice donjogradske“ koncert v proslavo Prešernove stoletnice.

* Gledališka predstava, ki traja 8 ur. V Gradcu so imeli minolo soboto gledališko predstavo, ki je trajala od 2. ure popoldne do 10. ure zvečer. Igrali so vse tri dele Wallensteinove trilogije.

* Goethejev spomenik na Dunaju. V soboto odkrijejo na Dunaju Goethejev spomenik, katerega postavi „Wiener Goethe Verein“. Kip je izvršil Edvard Hellner st. ter bo veljal nad 50.000 gld. Leta 1876. je rekel pri odkritju Schillerjevega spome- nika na Dunaju pesnik Anastasius Grün, da boči naslednji spomenik Goethejev. Vendar je minilo 24 let, predno se je to izvršilo. Goethejevo društvo se je ustano- novilo leta 1878 in leta 1881. se je začelo nabirati prispevke. Sam naučni minister Stremayer je izdal poziv. Pri konkurenci je dobil kipar Tilgner 1000 gld. za svoj načrt kipa, ki je predstavljal Goetheja v zreli mladeniški dobi. Hellmer je napravil Goetheja sedečega na stolu z visokim na- slonilom in starega okoli 50 let. Goethejeva figura bo iz bronu in 2.62 m visoka. Na podstavku bo spredaj napis Goethe, na zadnji strani pa relief: Človeštvo se klanja geniju. Druzega okraska ne bo. Kip bode stal nasproti Schillerjevemu kipu med ce- sarskim vrtom in palačo Schey na Burg- ringu. Pri odkritju bo sam cesar.

* Vsa družina ponesrečena. Iz Bu- dimpešte poročajo, da je zadel v Kis-Jenő družino posestnika Simona Brazse nena- vadna nesreča. Eksplozirala je petrolejka in goreče olje je obžgalo mater in štiri otroke v starosti 5—16 let tako, da je vseh 5 oseb umrlo. Tudi Brazso je obžgalo tako, da leži nevarno bolan in v groznih bolečinah v bolnišnici. Samo najmlajšemu, jedva 6 mesece staremu otroku se ni zgodilo nič.

* Samomor japonskega generalnega komisarja za svetovno razstavo v Parizu zanima vse časopisje. Sakai se je vrgel iz III. nastropja hotela Luxenbourg na ulico ter obležal z ubito črepinjo in polomlje- nimi udi. Malo ur kasneje pa je umrl v bolnišnici. Zaljubljen se je v neko lepo Pa- rižanko. Ker ni hotela iti z njim na Ja- ponsko, kjer bi jo vzel za ženo, se je Sakai usmrtil.

Književnost.

— Slov. revija „Jug“ izide 1. janu- varja 1901 na Dunaju; naročnina za celo leto znaša samo 5 K, četrt leta 1 K 25 v. „Jug“ se tiska v največji dunajski tiskarni: Friderik Jasper. Vse pošiljatve (naročnina in spisi) naj se pošiljajo na: „Redaction „Jug“, Wien, XVIII, Martinsstrasse 19, II. 31.“

— „Novo Svetlo“. Slobodna smotra mlade hrvatske za društveni i kulturni ži- vot. Izdaje Milan Marjanović. Izlazi u Za- grebu svakog 5. i 20. u mjesecu. Stoji na cijelu godinu 12 K., za djake 8 K. Na pol

i četvrt godine razmjerno. Mjesečno za sve bez razlike 1 K. Pojedini broj 50 vin. Ured- ništvo i uprava nalaze se u Zagrebu, Prilaz br. 11, a otpравниštvo na Jelačićevem trgu br. 24, kamo se isključivo šalju novčane pošiljke. Knjige I. Broj 1. Sadržaj: „Novo Svetlo“ i „Svetlo“. Od uredništva. — Pro- slava 400godšnjice hrv. književnosti. — Popularizacija i socijalizacija M. Petranović. — Za žene. Napisao Multatuli. — Sofija Borštnik. Napisao M. Marjanović. — O trim preobraženjima. Od Fr. Nietzschea. — Pa- triotizam. Od Ž. Bertića. — Rennaisansa. Novella. Napisao Vi. Lunaček. — Smotra. — Književnost. — Po časopisima i knji- gama. — Škole i Djaci. — Kazalište. — Bilješke. — Varia.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dolenjaves pri Ribnici 14. de- cembra. Pozor! Najnovejše! Na cerkvi vihrata papeževa in cesarska zastava. Vse je rešeno. — Antižlindrovci.

Gradec 14. decembra. Ker je Hohenburger odločno odklonil zopetno kandidaturo za državni zbor, prevzel je kandidaturo deželni odbornik dr. Der- schatta.

Dunaj 14. decembra. Včeraj se je v Galiciji vršila volitev 15 poslancev iz pete kurije. Doslej je imel poljski klub devet poslancev. Včeraj je bilo iz- voljenih šest kandidatov poljskega kluba, štirje kandidati Stojalowskega, ki pa so objubili, da pristopijo poljskemu klubu, socialni demokrat Daszynski in neodvisni socialist Breiter. Daszynski je bil izvoljen v Krakvu, kjer so mu nje- govci volilci priredili velikanske ovacije. Breiter je bil izvoljen v Lvovu proti oficialnemu kandidatu socialnih demo- kratov. Značilno je, da je pri tej volitvi poljska ljudska stranka popolnoma iz- ginila.

Solnograd 14. decembra. Ob ko- losalni udeležbi občinstva se je danes začela tukaj obravnava o tožbi, ki jo je radi žaljenja časti vložil poslanec dr. Steinwender proti nemškonal- nemu politiku Pavlu Pacherju. Ta je v raznih spisih dolžil Steinwenderja zaničljivih lastnostij, mu očital, da je s tursko železnico sleparil, da je vedel za Badenijeve jezikovne naredbe in jim pritrdil, predno so bile izdane, in da se ima samo podpori grofa Schön- borna in drugih vplivnih gospodov za- hvaliti, da radi nekih hudodelstev proti pravnosti ni bil sodno kaznovan. Stein- wenderja ni pri obravnavi.

Rim 14. decembra. Črnogorski minister zunanjih del Vuković in njegov tajnik Radanović sta dospela sem. Kralj ju je sprejel v posebni av- dijenci. Vuković je povedal, da izda črnogorski knez 19. t. m. povodom proslave 40letnice svojega vladanja oklic na narod, kateri bo velicega po- litičnega pomena.

Vratislava 14. decembra. Tista Schnapke, ki je vrgla pred nekaj tedni za nemškim cesarjem sekiro, se je iz- ročila blaznici, ker se je dognalo, da je popolnoma blazna.

London 14. decembra. Nekateri listi trde, da se snideta v kratkem lord Salisbury in prezident Krüger, da se dogovorita glede miru.

London 14. decembra. Iz Kap- stadta se poroča, da je bilo tam v srede oficialno razglašeno imenovanje A. Milnerja guvernerjem bivše Oranjske in Transvaaiske republike.

London 14. decembra. Iz Hon- konga se poroča, da se je tam nagnila neka ladja tako na stran, da so pot- niki popadali v morje, in je nad 200 ljudi utonilo.

V 100.000 rodbinah se pije vsak dan Mess- mer-Jev čaj. Tudi v srednjih slojih se od dne do dne zavziva več čaja, ker mnogi so spoznali izbornost te pijače sploh se le po marki Messmer, in so jo priporočali dalje v svojih krogih. Zavoji za poskušnjo a K 1.—, 1.25, 1.60 in K 2.— pri: Antonu Stacul-u, Ivana Luckmann-a nasledniku, in Ivanu Buzzolini-ju, trgovina z delikatesami v Ljubljani. (2130)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. decembra: Marija Lampič, kuharica, 52 let, Strmi pot. št. 6, valed raka. — Marija Pajsar, tov. delavka, 27 let, Jeranove ulice št. 5, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 11. decembra: Katarina Cerk, dularica, 81 let, ostarelost. — Uršula Šilar, gostija, 50 let, vnetje črev.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 60 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (10-50)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Realjeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.

Dec.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	P. dnevna v 24 urah
13.	9. zvečer	744.7	- 3.8	brezveter.	megla	0.0
14.	7. zjutraj	745.0	- 5.5	sr. zahod	megla	0.0
	2. popol.	745.5	- 3.1	sl. sever	megla	0.0

Srednja včerajšnja temperatura -3.4°, nor-
male: -1.4°.

Dunajska borza

dne 14. decembra 1900.

Skupni državni dolg v notab	98.35
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	118.40
Avstrijska krona renta 4%	98.50
Ogrska zlata renta 4%	117.-
Ogrska krona renta 4%	92.05
Avstro-ogrsko bančne delnice	1691.-
Kreditne delnice	672.50
London vista	240.15
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.62 1/2
20 mark	123.53
50 frankov	19.15
Italijanski bankovci	90.60
G. kr. cekini	11.34

Ljubljanska kreditna banka
Laibacher Creditbank
v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knji-
žice ter iste obrestuje po 4% od dne
vloge do dne dviga,
2% rentni davek od teh hranilnih
vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka
izplača tudi večje svote brez od-
povedi. (1877-77)

Zunanjim vlagateljem
so na željo poštne hranilnice na
razpolago v svrhu poštne proste
vpošiljatve zneskov.

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!
V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE
POGREŠATI

POEZIJE DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 6 K, V PLATNU VEZANA
6.40 K, V USNU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA
G. FL. KLEINMAYR & FEO. BAMBERG V LJUBLJANI
••• DODIJAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH •••

Opr. št. Firm. 50.

Posam. II. 51/1.

Razglas.

Pri c. kr. deželni kot trgovinski sodnji v
Ljubljani se je izvršil vpis tvrdke:

„Terezija Juvan trgovina z manufakturi-
nim blagom v Škofjiloki“

in Terezija Juvan, trgovke v Škofjiloki hišna
št. 110 in 111 kot imetelje te tvrdke v register
za posamezne tvrdke.

C. kr. deželna kot trgovska sodnja v Ljubljani
(2545) dne 6. decembra 1900.

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov
za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z
jednoletno pisano garancijo, 6 finih žepnih rob-
cev, belih ali barvastih, ovratnica z orijentalnimi
biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan
z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame,
1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz
double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen
smodkin nastavek z jantarem, 1 ff. žepni nož,
1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnat port-
moné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par bouto-
nov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim,
1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne po-
trebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih
v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja
vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakovska
razpošiljalna tvrdka (2550)
F. Windisch
Krakow No. B/X.
Za neugajajoče se vrne denar.

Razglas.

Št. 31951.

(2549-1)

Začetkom leta 1901 se ima v smislu zakona z dne 29. marcija 1869. l. (drž. zak.
št. 67) izvršiti

splošno ljudsko popisovanje

po stanji z dne 31. decembra 1900.

Z ozirom na določbe §§ 19 in 23 zgoraj navedenega zakona, dolžan je vsak ime-
telj stanovanja, odnosno vsak družinski gospodar, imeti pripravljene za moške osebe,
katere je v stanovanju popisati, in katere so rojene v letih 1881. do vštetelega leta 1891.
ter imajo domovinsko pravico v kakej v državnem zboru zastopanih dežel, kolka proste
izpiske iz rojstne knjige, katere je izdati brezplačno, ali pa poverjen prepis rojstnega lista.

Dolžni so torej vsi imetelji stanovanj in družinski gospodarji, v katerih stanova-
njih so ali bodo dne 31. decembra t. l. take osebe, ako iste nimajo že poverjenih pred-
pisov dotičnih rojstnih listov, preskrbeti si za vsako tako osebo za vsak tak izpisek
najpozneje do konca tega leta ter se imajo v ta namen **tako** obrniti na dotični žu-
pnijski ali matični urad, kjer se je vpisalo rojstvo.

Ta rojstni list, oziroma ta izpisek bode potem prilepiti na naznanilnico, v katerej
se izvrši popis dotične osebe.

To se daje javno na znanje vsled razpisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne
26. novembra letos št. 17681.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 30. novembra 1900

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-
naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost,
čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
poldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne
osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen,
Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri
54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Du-
naja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-
dejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m
dopoludne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Kar-
lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m
popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj,
ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta
za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr. se
dobiva samo (1393-23)

v deželni lekarni pri Mariji pomagaj M. Leustek-a
v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako
zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18
podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-
ročam to sredstvo.

Schweinfurt 11. februarja 1899.

L. Kres, mlekarja.

Arhitekt Trumler

priporoča svoje

arhitektno pisarno na Starem trgu št. 30
v Plautz-evi hiši (2502-6)

za sestavo načrtov za cerkve, vile, hiše itd. itd., za sestavo in preiz-
kušnjo stroškov in stavbnih računov, za sestavo stanovanjskih
oprah in umetno obrtnih predmetov, kakor: pohištva, ograj, razsvet-
ljevalnih predmetov itd., tako v modernem slogu kakor tudi v drugih.

Atelije za umetniško izvršitev akvarelov, naročenih
načrtov izvršenih predmetov ali pokrajin po posnet-
kih v naravi ali po fotografijah.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8-12 dopoldne in od 3-6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1933-13)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nama naklonjenim pozna-
nim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa vele-
upoštevovanemu ženstvu, katero zahteva o tako odloč-
nostjo po vseh prodajalnicah najine testenine.

Z vsem spoštovanjem

Žnideršič & Valenčič.

Ljv. Bistrica, v oktobru 1900.

(880-33)

V proslavo

Prešernove stoletnice

je izšla decemberska številka

„Ljubljanskega Zvona“

posvečena povsem

pesniku Prešernu

bogate ilustrovana.

Posamezni izvodi te številke M 240. Po pošti 12 vinarjev več.

Naročila usprejema

Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.